

Izbija vsak četrtlek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 din., pol leta 16 din., četrt leta 8 din. Izven Jugoslavije 56 din. Naročnina se pošlje na upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnišvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezapre reklamacije so poštnine prosile.

Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.603. Telefon interurban št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

38 številka. MARIBOR, dne 18. septembra 1924. 58. letnik.

Na trdnih temeljih.

Odkar se je pojavila Davidovič-Koroščevo vlada zakona in miru, se zaganja v njo Pašič-Pribičevićeva opozicija z vso silo in z vsemi balkansko nasilnimi sredstvi.

Našim čitateljem je znano, kaj so uganjali Pribičevićevi samostojni demokratije v skupščini in ob priliki razprave o vladni izjavi. In vsak način so hoteli izzvati v zbornici pretep in potem pokazati najvišjemu mestu, češ: parlament, ki se samo krega in pretepa, ni delazmožen, ga treba razpustiti in razpisati nove volitve pod Pašič-Pribičevićevo močno roko.

Hladnokrvnosti in potrpežljivosti Radičevih poslancev se je zahvaliti, da ni prišlo že pred glasovanjem za zaupnico novi vladi do nemirov, ampak se je izvršilo glasovanje za vladno mirno, ter s tako zmagovito večino, kakoršne ni imela doslej v naši skupščini še nobena vlada.

Izzivanje v skupščini se Pašič-Pribičevićevi opoziciji ni obneslo, ker je stopila na pot Pribičevićevega recepta: mir in javno varnost v notranjosti države s pomočjo Sokolov in drugih najetih band razburkati, izzvati pretepe ter pokole in potem kralja ovaditi vlado, češ: ta je kriva prelivanja krvi, treba jej vzeti zaupanj in razpisati volitve.

Kljub vsestranskemu izzivanju Sokolov in Pribičevićevih razgrajevčev do pobojev ni prišlo, notranji minister Nastas Petrovič je po možnosti preprečil vsak večji napad — Pašič in Pribičević sta uvidela, z nasiljem ne bosta vrgla vlado.

Ker Pašič in Pribičević nista mogla novi vladi do živga v zbornici, ne z uprizarjanjem pretepev po Zagrebu in drugod, sta se poslužila orožja popolnoma zlaganih poročil po časopisju.

Kakor znano, se je kmalu po vzpostavitvi nove vlade vrnil Radič nazaj iz Rusije v Zagreb. Od vrnitve v domovino je Radič doslej trikrat javno govoril o našem političnem položaju na znotraj in na zunaj.

Pašič-Pribičevićeva in Zerjavova časopisje je vsak Radičev govor potvorilo na najbolj nesramen način. Razglašali so po časopisju, da Radič govori proti kralju, da hoče uvesti pri nas boljševizem, da je za razbitje države itd. Ta zlagana poročila o Radičevih javnih govorih so na vse mogoče načine porivali do ušes dvora z namenom, da bi vzbudili v kralju nezaupanje do vlade, katero Radič na eni strani podpira; na drugi pa zmerja čez kralja in državo.

Poleg izmišljotin o Radiču so se poslužili tudi laži o naraščanju komunističnih organizacij pod novo vlado, o nevarnosti, ki preti državi od strani komunistične stranke itd. — Dan na dan je bilo čitati po »Slov. Naro-

du«, »Jutru«, »Domovini« in »Taboru«, kaj vse uganja Radič in kaj se le bodo napravili komunisti, ako se bo nekaj časa na krmilu Davidovič-Koroščevo vlada. Laži o Radiču in komunistih so bile že tako na debelo razobnane, da so Pašič-Pribičević in Zerjav upali za gotovo: v kralju se bo vzbudilo nezaupanje do vlade in prej ali slej bosta zopet Pašič in Pribičević z močno roko — z batino in bajonetom krotila: Hrvate, Slovence in muslimane. Pašič in Pribičević sta bila uspeha svojega vražjega dela gotova, celo dr. Zerjav se je mudil zadnje dni v Beogradu pri Pašiču in mu pomagal z nasveti laži in izmišljotin.

Pašič-Pribičević in Zerjav so bili prepričani, Radič bo na nedeljskem zborovanju v Zagrebu znil kako nerodno, odrekel bo svojim poslancem vstop v vlado — tem dejstvom se bomo dodjali popra o komunistični nevarnosti in vlada bo padla — —. A zgodilo se je ravno nasprotno! Ze pred Radičevim govorom je sklenilo vodstvo HRSS, da gredo Radičevci v vlado kot ministri in z vstopom v vlado ovržejo vse izmišljotine, katere so jim naprtili nasprotniki in nadi, da vzbudijo v kralju popolno nezaupnico do Radiča in njegove stranke.

Česar sta se Pašič in Pribičević bala že od nekdanj najbolj, do tega je prišlo — do vstopa Radičevcev v vlado.

Davidovič-Koroščevo vlada je sedaj sestavljena in zastopana po: Srbih, Hrvatih, Slovencih in muslimanih. In ta iz od naroda izvoljenih zastopnikov vseh jugoslovanskih plemen sestavljena vlada bo pred vsem trdno podprta z veliko večino v skupščini, z zaupanjem naroda ter kralja in z uspešnim delom za red, mir in zakonitost v državi. Na tako trdnih temeljih, kakor stoji Davidovič-Koroščevo vlada, še ni stala doslej nobena v Jugoslaviji in to nam vliva trdno upanje, da bo ravno ta vlada ustvarila most do sporazuma med SHS plemen in ta sporazum bi naj prinesel tudi Slovincem in Hrvatom samostojnost, ki bo ognjišče medsebojne bratske ljubezni.

Za naše srednješolske diake.

Zopet je tu novo šolsko leto, ko bodo naši dijaki prihiteli v mesto, da se v počitnicah pokrepčani z novo vneto poprimejo učenja in se pripravijo za svoj bodoči poklic. Pa marsikateri sicer nadarjen in marljiv dijak z bojaznivo misli na mesce, ki jih bo moral prebiti v mestu. Ga veseli učenje, njegov duh je lačen izobrazbe, a s strahom se vprašuje, kako bo izhajal, ali ne bo, med tem ko bo svojega duha sitil z znanostjo, pa njegovo telo trpelo pomanjkanje in lakote. In v današnjih težkih razmerah ne more ravno veliko staršev z lastnimi sredstvi preskrbeti svojega dijaka z vsem potrebnim. Drugi

pa so odvisni od pomoči blagih, sočutečih src. In ubogi naši slovenski dijaki, če takih src med našim ljudstvom ne bi bilo! Hvala Bogu, imamo pri nas že nekaj ustanov, ki kolikor mogoče podpirajo uboge dijake. — Brez teh bi tako marsikateri nadarjeni kmečki, delavski, obrtniški, pa tudi uradniški fant moral zakopati svoje talente in bi nikdar ne dosegel, po čemer hrepeni njegovo srce.

Taka ustanova za podpiranje revnih dijakov je tudi Dijaška večerja v Mariboru, ki že dve leti oskrbuje najrevnejšim dijakom toplo, tečno večerjo. Lansko leto je 69 dijakov iz vseh šol prosilo pomoči in se je radi radodarnosti našega dobrega ljudstva moglo tudi vsem ugoditi in je 69 dijakov vsak dan dobivalo toplo večerjo. Letos bo gotovo prosilcev še več in bilo bi hudo, ko bi le enemu ne mogli izpolniti njegove upravičene prošnje in bi morali mladega, doraščajočega človeka, ki tako zelo potrebuje izdatne hrane, pustiti brez vsake večerje. Zato se pa odbor Dijaške večerje tudi letos obrača na dobra srca našega usmiljenega ljudstva in v imenu ubogih, usmiljenja vrednih dijakov prosi pomoči tudi za novo šolsko leto. Sprejemajo se hvaležno prispevki v denarju, pa tudi razna živila, krompir, repa, zelje, fižol, moka, mast itd., ki naj se oddajo v Mariboru v Cirilovi tiskarni, Koroška cesta 5.

Blagi dobrotniki, spominjajte se tudi letos naših ubogih dijakov, ki po Dijaški večerji trkajo na vaša srca! Ko boste po gostijah in ob drugih veseljih prilikah sedeli pri bogato obloženi mizi, spomnite se takrat tudi naših dijakov, ki bi morali brez vaše pomoči lačni sedeti pri svojih knjigah, in naj ob takih prilikah tudi za Dijaško večerjo kaj odpade. Spominjajte se Dijaške večerje tudi pri sedminah. Tako se lepo počasti spomin vaših rajnih, pa se jim tudi pomaga, saj pravi sv. pismo, da miloščina očisti grehov in stori, da se najde usmiljenje. Naše mladinske organizacije ne pozabite svojih sovrstnikov po mestu, ki bi morali brez pomoči pomanjkanje trpeti in zato vsi, posebno pa še vrla dekleta, kakor dosedaj, tako tudi letos pobirajte po svojih župnijah denar in živila za Dijaško večerjo. Naj bi ne bilo župnije, ki ne bi vsaj nekaj darovala za tak lep in dobrodelen namen, kakor je Dijaška večerja! Ne pozabite, brez vaše pomoči marsikateri dober fant ne bo mogel študirati, brez vaše pomoči si bo marsikateri naš dijak nakopal bolezen, ki ga bo tlačila vse življenje ali pa bo že v svojih najlepših dijaških letih žalostno izhiral. Zavedajte se, s svojo darežljivostjo pomagajte vzgajati naše bodoče duhovnike, dobre učitelje, zdravnike, ki bodo enkrat s svojim delom svojemu ljudstvu obilno vrnil, kar jim sedaj dobrega izkazuje.

Za odbor Dijaške večerje:

Dr. Anton Jerovšek.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus. 24

Pri vratih koč so pometali mornarji tovore na tla. Eden izmed njih je opazil listek.

»Oho —!« se je začudil. »Kaj pa to pomeni? Tegale papirja pa ni bilo pred dobro uro na vratih!«

Vsi so se drenjali bliže, stezali vratove in buljili oči. Pa malokateri je znal brati in še ta le z največjim trdom.

Eden mornarjev se je obrnil za pomoč k starcu v črni suknji in svetlem klobuku.

»He, profesor!« mu je prezirljivo zaklical, »stopi sem in beri tole čekarjole!«

Stari gospod je počasi in dostojanstveno prišel bliže, si popravil velika očala, pogledal listek, zmajal z glavo, djal roke na hrbet, se obrnil in počasi spet šel nazaj med svoje ljudi, mrmrajoč med potom:

»Jako značilno —! Zelo značilno —! Hm hm —!«

»Oho, starec! Počakaj!« se je zadril za njim mornar. »To nam preklicano malo pomaga, če si prebereš naznanilo sam zase! Nam ga moraš prebrati, čuješ, nam!«

Starec v dolgi suknji se je obrnil in dejal vljudno:

»Ah, hm, da — zares! Prosim tisočkrat odpuščanja! Čisto razmišljen sem, res čisto razmišljen. Jako značilno, res zelo značilno —! Hm hm —!«

Spet si je popravil očala, pogledal po papirju, pomomljal svoj: »Jako značilno, zelo značilno,« in bi se bil globoko zamišljen gotovo spet obrnil, da ga ni mornar pograbil za ovratnik in mu ni zakričal na uho:

»Glasno nam preberi, pravim, glasno!«

»Ah, hm, da — zares!« se je opravičeval stari gospod mehko in vljudno. Spet si je popravil očala in bral, topot pa na glas:

Ta hiša je Trzanova in vse reči v njej so Trzanove. Ne poškodujte ničesar! Trzan je na straži!«

Kdo vraga je Trzan —?« so se popraševali.

»Angleški zna, to je videti!« je dejal mladi človek v športni obleki. »Kaj pa vi mislite o tem, gospod profesor Porter?« se je obrnil na starega gospoda v črni suknji in svetlem klobuku.

Profesor Porter si je popravil očala.

»Ah, da zares —! Jako značilno, zelo značilno! Ampak kakor rečeno, nimam kaj več prijeti k temu, kar sem že povedal o tem zares čisto enostavnem pojavu na polju svetovne zgodovine in omike človeštva.«

In gospod profesor si je popravil očala, djal roke na hrbet ter se obrnil proti džungli.

»Ampak oče, oče!« je klicalo mlado deklo za njim, »saj vendar še niste ničesar povedali o tem pojavu!«

»Tiho, dete, tiho —!« jo je karal gospod profesor v mehkem, prizanesljivem glasu. »Ne teri si svoje mlade, lepe glavice s takimi važnimi in odročnimi vprašanji ter prepusti zadevo zgodovinarjem po poklicu!«

Dostojanstveno in počasi se je obrnil, pa topot spet v drugo smer, djal roke na hrbet, sklonil glavo pod globokimi mislimi in z očmi uprtimi v tla stopal proti pragozdu. Vetrici si je poigraval s kraki njegove dolge suknje.

»Stari knjigotržec menda prav toliko razume tale napis kakor mi!« je godrnjal pritlikavi mornar z zlobnim obrazom.

»Brzdajte svoj hudobni jezik!« mu je zakričal mladi mož v športni obleki. Njegov obraz je bil ves bled od

jeze in nevolje nad žaljivimi mornarjevimi besedami. »Pomirili ste naše častnike, oropali ste nas! V vaših rokah smo, brez moči, — toda povem vam, obnašali se boste dostojno in spodobno do gospoda profesorja Porterja in njegove hčerke, ali pa vam zlomim vaš sloki vrat z golimi rokami, pa če imate še toliko pušk in samokresov!«

Stopil je trdo predenj, da se je zlobni pritlikavec preplašen umaknil, vkljub temu da sta mu tičala dva samokresa za pasom in povrh še dolg lovski nož.

»Strahopetnež!« je kričal nanj mladi mož. »V hrbet ste ustrelili svojega tovariša, prej se ga niste upali lotiti se, da se je obrnil od vas. Mene pa niti za hrbtom ne bodele napadli!«

Obrnil mu je hrbet ter malomarno in izzivajoče odšel.

Pritlikoveva roka je plaho segla po samokresovem ročaju. Njegove majhne oči so se hudobno bleščale. Tovariši so ga napeto opazovali, pa še se je obotavljajal. Velik strahopetnež je bil.

Kaj bi se bilo zgodilo, tega nihče ne bo nikdar zvedel, kajti v tistem trenutku je posegel vmes nekdo, ki so z njim uporni mornarji najmanj računali.

Dvoje bistrih oči je iz bližnjega gostega vejevja opazovalo ves prizor. Trzan je videl, kak vtis so naredile besede, ki jih je napisal na listek, ni sicer razumel, kaj se pogovarjajo, pa iz njihovih kretenj in posebej še iz njihovih obrazov je bral dovolj.

Pritlikavi mornar mu ni ugajal. Njegov zlobni zahrbtni napad je globoko užalil Trzanov čut za poštenost in odkritost in ko je videl, da se hudobnež pripravlja na nov, enako zahrbtnen napad, topot pa na mladega moža v beli obleki, ki se je zanj Trzan že koj izpočetka

Kmetijska dela v mesecu septembru.

V splošnem in pri živini.

Pokrivajmo stare slamnate strehe, ki so začele prepuščati vodo s škopo, katero smo napravili ob priliki mlave. Po stanju strehe spoznamo skrbnost hišnega gospodarja. Streha, ki rebra kaže, je tožiteljica zanikernega gospodarja. Žito, katero mislimo posejati, očistimo graborja, stoklase, ljujke in drugega plevela. — Umni poljedelci sortirajo žito tudi po kakovosti, da dobe lepše blago za seme. Oni se drže pravila: kakršna setev, takoršna žetev. Iz težkega zrnja izhajajo močne rastline, ki dajo večji pridelek. En mernik semenske pšenice naj tehtaja najmanj 47 kg. Za čiščenje žitnega semena nam je treba trijerjev, še boljši pa so takimi imenovani čistilni in sortirni stroji patenta »Heid«, ki jih ima v zalogi Kmetijska družba v Ljubljani. Kakor moramo z odbiranjem plemenskih živali skrbeti za izboljšanje naše živinoreje, prav tako je treba tudi v rastlinstvu, zlasti žitogojstvu z odbiranjem semena dvigniti produktivno do višje stopnje. — Ob nastopu hladnega jesenskega vremena začne pojemati rast kmetijskih in drugih rastlin, dokler naposled popolnoma ne preneha, četudi notranji fiziološki procesi trajajo še naprej. Poslednji sadeži padajo na tla in drevje začne zgubivati listje, ki je porumenelo in porjavelo. Nekatero drevje obdrži svoj sad še v času, ko je že popolnoma golo (skorš, nešplja, trnoljica). Ako listje zelo pozno odpada, je to znamenje, da rastna doba vsled topllega jesenskega vremena še ni zaključena in zima prav rada zato v prihodnjih mesecih tem hujše pritisne, ker:

Sveti Mihajl će želoda ne strese,
Božič obilo snega prinese;
In topla jesen nam oznanjuje.
Da zima se pozno odmakuje.

Živino spuščajmo pogosto na pašo, dokler vreme pripuša. Jesenska paša je najizdatnejša. Kjer se nahajajo hrastovi gozdi, izkoristimo odpadajoči sad na ta način, da gonimo tjakaj svinje, ki ob želodu brzo odebele.

V vinogradu.

V septembru, ko je začelo grozdje dozorevati, imamo najlepšo priliko, da zaznamujemo rodovitno in nerodovitno trsje. Ta izbira ali selekcija trt je za razmnoževanje največje važnosti. Rodovitnost vinske trte je lastnost, ki se prenaša potom cepičev od starega trsja na mlado. Čestokrat imamo opraviti s trsjem, ki kljub pametni rezi, izdatnemu gnojenju in drugim pravilom noče povoljno roditi. Takšno trsje je za razplodbo nerabno. Z ozirom na različna svojstva posameznih trt bomo torej jemali cepiče, bodisi za suho ali pa za zeleno cepljenje vselej le od najrodovitejšega in bujno rastočega trsja. Rodovitno trsje zaznamujemo s tablicami, ali na ta način, da pomagamo stari del trsa z oljnato barvo na vidnem mestu. To storimo tri leta zaporedoma in zvedeli bomo natančno, katero trsje je rodovitno in katero nerodovitno. S selekcijo trt naj bi se pečali vsi umni vinogradniki, zlasti tisti, ki se pečajo obenem tudi s trničarstvom. Teoretično pomeni selekcija vsoto opazovanj, ki utemeljujejo samotvoren, mehaničen razvoj živih bitij. Jedro teh opazovanj postavlja tezo, da se samo najmočnejše bitje more vzdržati v boju za obzelo zanimal, — tedaj je njegova nevolja priklopela do roba.

Napad bo zabranil, tako je sklenil Trzan, in četudi bo treba pri tem zlobnega pritikavca hudo kaznovati.

Položil je strupeno puščico na tetivo in pomeril na mornarja. Pa drevje je bilo pregosto in puščica prelahka. Utegnila bi zdrkniti ob kaki vejici in zgrešiti cilj.

Odložil je lok, prijel za sulico in zamahnil —

Deset korakov je naredil mladi mož, pritikavec je dvignil samokres, tovariši so napeto čakali —

Profesor Porter je s sklonjeno glavo in ves zamišljen pravkar izginil v goščavi in za njim jo je mahnil njegov enako zamišljeni in raztreseni tajnik in prijatelj, suhljati in dolgi gospod Filander.

Gospodična Porter je stopila par korakov za mladim možem, nekaj mu je hotela povedati. Kdo ve, kaj jo je napotilo, da se je obrnila nazaj —

In hipno so si sledili dogodki.

Pritlikavec je pomeril, gospodična Porter je zavpila: »Za božjo voljo, gospod Clayton —!« in dolga ostra sulica je šinila odnekod kakor strela ter se globoko zabodla pritikavcu v desno ramo.

Clayton — tako je bilo ime mlademu možu v športni obleki — se je prestrašen obrnil. Samokres se je brez škode sprožil v zrak in mornar se je z bolestnim krikom zgrudil.

Clayton je pohitel h gruči mornarjev, ki se je zgrnila krog ranjenega in stokajočega tovariša. Potoma je brž pobral samokres in ga skrnil pod obleko. Nihče ga ni opazoval. Vsi so se plašno ozirali v džunglo.

»Kdo bi utegnil to biti —?« je šepnila gospodična Porter, ki je tudi stopila bliže.

»Zdi se, da je tisti — Trzan prav skrbno na straži!« je odgovoril Clayton dvomljivo. »Kdo ve, komu je bila

Pravo Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je najboljšo in v uporabi najcenejše milo na svetu. Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

stoj, dočim slabotnejši mora propasti. — Grozdje, ki visi do tal, je treba obvarovati pred oblatenjem s tem, da privežemo dotične locnje nekoliko visje, ali pa, da po tegneto z motiko nekoliko zemlje izpod trsa. O trgatvi v mesecu septembru v naših krajih, osobito v deževnih letinah kot letos, ne more biti govora, ker je grozdje še prekislo in nezrelo.

V sadonosniku.

Razen nekaterih zimskih sort dozori sadje pri nas ponajveč v mesecu septembru. S sadjem obloženo drevje se priklanja tu in tam do tal ter prosi, da spravimo dozorel sad. Jesensko sadje se da hraniti dalje časa nego poletno, ako ga spravimo ob pravem času. Jesenske hruške in jabolke moramo potrgati, preden popolnoma dozore na drevesu. Češplje in slive za razpošiljanje potrgamo, ko imajo še napeto kožo. Ako pa jih hočemo sušiti ali predelati v mezgo (pekmez), tedaj so tem boljše, čimdalje jih pustimo na drevju. Skrbimo, da bomo čim več sadja posušili, ker ga na ta način z največjim pridom izkoristimo. Le najslabše koščičnato sadje porabimo za žganjekuho, najslabše peškasto pa za napravljanje sadjevca. Kako je konzervirati raznovrstno sadje in zelenjavo nam v poljudni obliki opisuje gosp. Josip Zupanc, okrajni ekonom v Ptujju v svoji knjigi »Konzerviranje sadja in raznovrstne povrtnine za domačo uporabo.« Naroča je pri njem ali pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena knjigi je 16 D s poštnino vred.

Za spravljanje sadja potrebujemo razen primernih lestvic, obiračev in posode tudi odznotraj obšite košare, ki imajo močen locenj za pritrjevanje vrvic. Nikdar ne hodimo po drevju s čevlji, ki so okovani z žrebli ali podkovami, ampak bosonogi, ali pa v nogavicah. Pri trganju namiznega sadja, moramo paziti, da ne izderemo peclja, brez katerega je najlepši sad malovreden. Enako pazimo tudi, da sadju ne zadamo odtiskov, ki prav tako zmanjšajo njegovo vrednost.

V drevesnici dovršujemo okulacijo. Okulirane divjake pregledajmo za kakih 10—14 dni ter okulirajmo vnovič, ako se niso prijel pri prvi okulaciji. Za 2—3 tedne po okulaciji prežemo vezi, zlasti pri divjakih, ki imajo bujno rast in se na jesen odebele. Dobro je tudi, ako drevesnico še enkrat temeljito okopamo in očistimo plevela ob suhem vremenu.

Na polju in travnikih.

Kdor še ni zoral strnišča, naj to stori, dokler je manj dela s vprežno živino in lepše vreme. Kopajmo pozni krompir, ko se je zel jela sušiti, ako smo sadili krompir v vrste ali rede, tedaj ga lahko izoravamo s posebnim izkopalnikom. Okopavajmo repo, mrkev in peso, kar znatno pripomore da postanejo sadeži debe-

sulica namenjena —! Če je veljala res temule —, potem, — potem je nepoznani Trzan naš prijatelj!

Ampak — za Boga, kje je vaš oče? In gospod Filander —? Džungla tod je nevarna —! Nekdo prebiva v njej in ta nekdo je dobro ohorožen! In gospod profesor in njegov prijatelj sta šla v gozd —! Hoj —! Hoj —! Gospod profesooooor —! Gospod profesooooor —!« je kričal Clayton v gozd.

Nihče se ni oglašil.

»Kaj bo sedaj —?« se je obrnil h gospodični Porter. Negotovost in bojazen sta mu gledala iz obraza.

»Sarit vas z Barbo ne morem pustiti tukaj med temi siroveži in divjaki, v džunglo za beguncema pa tudi ne morete z menoj —! In jaz moram za njima! Razmišljena sta, kdo ve, kam si zablodita, če ju brž ne spravim nazaj!«

»Ah — dal« je zatarnalo dekle. »Tako razmišljen in — nepraktičen je moj ljubi oče! Siromaček —! Nobenega zmisla nima za svet in življenje! Da bi vsaj name mislil —! Pa seve, jaz sem mu premalenkostna stvarca —! Samo v svoje zgodovinske, učene študije je zaglobljen —. Kaj naj počnem z njim tukaj v tej grozni divjini —? Oh kaj bo z nami —?«

»Imam jo —! Pomirite se, gospodična Inel« je tolažil Clayton. — »Ali veste, kako se rabi samokres?«

»Da! — Zakaj vprašate?«

»Tule imam samokres. Dal vam ga bom in tja le v kočjo pojdete. Za silobran vam bo zadostoval. Sicer pa se vrata zaklepajo tudi od znotraj, mislim. — Počakate me v kočji, medtem pa jaz poiščem oba gospoda ter ju pripeljem nazaj. Daleč nista mogla priti!«

Gospodična Porter se je vdala, stopili sta s služabnico Barbo proti kočji, Clayton pa se je odpravil v gozd iskat izgubljena tovariša.

lejši. Spravljajmo razno sočivje o pravem času, da ga ne napade plesen in trohnoba. V drugi polovici meseca septembra dozori navadno koruza. Lupitev ali kožuhanje koruze je pri nas po starih običajih združeno z godbo in plesom. Koncem septembra je začetni setvijo ozimine. Ako sejemo s sejalnikom, prihranimo obilo semena in dosežemo večji in lepši pridelek, ker pride seme v enakomerno razdaljo in globotino v zemljo. Da preprečimo snetljivost, namakajmo rž in pšenico po eno uro v 1 odstotni raztopini modre galice. Tako namočeno rž razgrnimo pred setvijo po tleh, da se posuši in postane dobra za setev. Pri rži se imamo boriti tudi proti snežni plesni, ki povzroča, da mlada strn pod snegom spleni in segnije. Kmetje pravijo v takih slučajih, da je rž pozebla. Zanesljivo sredstvo proti tej bolezni je »uspulna«, ki se z enako dobrim uspehom obnese tudi proti snetljivosti žita in drugim glivičnim boleznim. Za 100 kg semena vzamemo 40 litrov vode, v kateri raztopimo 100 g uspuluna. Namakanje traja 1 uro. — Toplo jesensko vreme vpliva na kalitev semena in razvoj mladih rastlinic zelo ugodno, ker se rastlinice boljše razrastejo. Iz enega semena vzraste namreč po več bilk in žito postane gostejše. Upravičeno je zategadelj malokmeto naziranje, da je pri pozni setvi v mesecu oktobru na vsak korak normalno sledeči, treba po eno pest več seči. — Druga prislovica se glasi:

Sadja, pšenice, prav mnogo rži,
Prvih dni kimovca grom nam deli.

Na travnikih dovršujemo otavno in ponekod tudi otavično košnjo pred nastopom hladnega jesenskega vremena.

Na vrtu.

Presajajmo zimsko solato, zimski ohrovt in zimsko zelje. Kdor še ni posejal špinat, motovilca mrkve in petršilja, za prihodnjo pomlad, naj to stori nemudoma, dokler je vreme toplejše. Endivijo v septembru presajati je že prepozno, ker rast vsled hladnejšega vremena že ponehava. Sadimo šalotke, proti koncu meseca tudi čebulo in česen. Zrele semenske rastline pobirajmo ter jih obešajmo pod streho, kjer naj pozorevajo. Ob suhem vremenu povežujemo endivijo, okopajmo šparglje in drugo trajno zelenjavo. Skrbimo za zadostno zalogo gnoja (najboljši je konjski gnoj) ter napravljajmo kompost. — Mladenke, ki ljubijo cvetlice, sade čebulice tulipanov, hijacint in drugih čebulnic. Lončnice se spravljajo na varno pred mrzovi, v lončke pa presajajo pelargonije, begonije, naglji itd.

V kleti.

Pregledajmo vse sode, ki pridejo v času trgatve za rabo v poštev. Ovinjajmo nove sode z vrelo vodo, kateri smo pridejali 2 odstotka sode, da lažje odstranimo čes-

Mornarji so se med tem lotili ranjenega pritikavca, potegnili so mu sulico iz rane in ga postavili na noge. Ugibali so, odkod je prilitelo orožje ter zasodili, da ni varno se predolgo muditi na obrežju. Sklenili so, da prepuste Porterja in njegove ljudi usodi ter se čimpreje odpravijo na varni ladijin krov.

Vmes je prišel Clayton mimo ter jih poprosil za samokres. Iskat da pojde izgubljena tovariša, pa da ne more brez orožja v nepoznani, divji gozd.

Ker je Snake — tako so klicali pritikavca — medtem spoznal, da ni mrtev in da tudi ne bo umrl od rane, se ga je koj spet lotila njegova zlobna volja.

Z obilnimi kletvicami in nepotrpežljivim stokanjem je povedal Claytonu, da ničesar ne dobi, da ujetniki ne smejo nositi strelnega orožja in da naj se pobere. Nobeden mu ni ugovarjal, vodja je bil upornikov, odkar je padel dolgi Barker, pokorili so se mu, ker še niso imeli prilike, da se tudi njemu uprejo.

Clayton je skomignil z rameni, pobral pa je dolgo, ostro sulico, ki je zadela Snakeja, in je odšel. Za vse slučaje, si je mislil, bo vsaj nekaj imel v rokah, — četudi ni preveč zaupal svojim zmožnostim v metanju sulic.

Slabeje in slabeje so doneli njegovi klici za ubeglim profesorjem in končno so se izgubili v brezmejni džungli.

Gospodična Ine Porter in njena služabnica pa sta stopili v kočjo. Njuna prva misel je bila, kako si bodeta zavarovali vrata.

Pa kako se prestrašita, ko zagledata v kotu na tleh pobledele kosti dveh kostenjakov in poleg njiju v preprosto stesani zibelki še tretjega, čisto majhnega.

(Dalje prihodnjije).